

Jotun Peroxide 1

ODDELEK 1: Identifikacija snovi/zmesi in družbe/podjetja

1.1 Identifikator izdelka

Ime proizvoda	: Jotun Peroxide 1
UFI	: 78Y8-J0ST-H009-QRC9
Šifra proizvoda	: 21740
Opis izdelka	: Oksidativna snov.
Vrsta proizvoda	: Tekočina.
Drugi načini identifikacije	: Ni na voljo.

1.2 Pomembne identificirane uporabe snovi ali zmesi in odsvetovane uporabe

Uporaba v premazih - Industrijska uporaba
Uporaba v premazih - Poklicna uporaba

1.3 Podrobnosti o dobavitelju varnostnega lista

Jotun A/S
P.O.Box 2021
3202 Sandefjord
Norway

Tel: + 47 33 45 70 00
Fax: +47 33 45 72 42
E-mail: SDSJotun@jotun.no

Nacionalni kontakt

Jotun Italia S.r.l.
Via Oliviero Petronio, 8
34015 Muggia (TS)
Italy

Tel: +39 040 23 98 111/23 98 203
Fax: +39 040 4606968
SDSJotun@jotun.com
info@jotun.it

1.4 Telefonska številka za nujne primere

Jotun AS, Norway
+47 33 45 70 00

ODDELEK 2: Določitev nevarnosti

2.1 Razvrstitev snovi ali zmesi

Opredelitev izdelka : Mešanica

Razvrstitev skladno z Uredbo (ES) št. 1272/2008 [CLP/GHS]

Org. Perox. D, H242
Acute Tox. 4, H302
Acute Tox. 4, H332
Skin Corr. 1B, H314
Eye Dam. 1, H318

Izdelek je razvrščen kot nevaren po uredbi (ES) 1272/2008 s popravki.

Glej Oddelek 16 za celotno besedilo zgoraj navedenih stavkov H.

Glej točko 11 za podrobnejše podatke o učinkih na zdravje in simptomih.

Jotun Peroxide 1

ODDELEK 2: Določitev nevarnosti**2.2 Elementi etikete****Piktogrami za nevarnosti** :**Opozorilna beseda** :

Nevarno.

Stavki o nevarnosti :

H242 - Segrevanje lahko povzroči požar.
 H302 + H332 - Zdravju škodljivo pri zaužitju in vdihavanju.
 H314 - Povzroča hude opekline kože in poškodbe oči.

Previdnostni stavki**Splošno** :

Ni primerno.

Preprečevanje :

P280 - Nositi zaščitne rokavice in zaščitno obleko in zaščito za oči ali obraz.
 P210 - Hraniti ločeno od vročine, vročih površin, isker, odprtega ognja in drugih virov vžiga. Kajenje prepovedano.
 P234 - Hraniti samo v originalni embalaži.
 P261 - Ne vdihavati hlapov.
 P270 - Ne jesti, piti ali kaditi med uporabo tega izdelka.

Odziv :

P304 + P310 - PRI VDIHAVANJU: Takoj pokličite CENTER ZA ZASTRUPITVE ali zdravnika.
 P301 + P310, P330, P331 - PRI ZAUŽITJU: Takoj pokličite CENTER ZA ZASTRUPITVE ali zdravnika. Izprati usta. NE izzvati bruhanja.
 P303 + P361 + P353, P310 - PRI STIKU S KOŽO (ali lasmi): Takoj sleči vsa kontaminirana oblačila. Kožo izprati z vodo. Takoj pokličite CENTER ZA ZASTRUPITVE ali zdravnika.
 P363 - Kontaminirana oblačila oprati pred ponovno uporabo.
 P305 + P351 + P338, P310 - PRI STIKU Z OČMI: Previdno izpirati z vodo nekaj minut. Odstranite kontaktne leče, če jih imate in če to lahko storite brez težav. Nadaljujte z izpiranjem. Takoj pokličite CENTER ZA ZASTRUPITVE ali zdravnika.

Shranjevanje :

P403 - Hraniti na dobro prezračevanem mestu.
 P420 - Hraniti ločeno.

Odstranjevanje :

P501 - Odstraniti vsebino in posodo v skladu z lokalnimi, regionalnimi, nacionalnimi in mednarodnimi predpisi.

Nevarne sestavine :

2-Butanone, peroxide
 Vodikov peroksid v raztopini

Dodatni elementi etikete :

Ni primerno.

Priloga XVII - Omejitve proizvodnje, dajanja v promet in uporabe nekaterih nevarnih snovi, pripravkov in izdelkov

: Ni primerno.

Posebne zahteve glede embalaže

Posode mora biti opremljena z zapirali, varnimi za otroke

: Ni primerno.

Otipljivo opozorilo nevarnosti

: Ni primerno.

2.3 Druge nevarnosti

Izdelek izpolnjuje merila za PBT ali vPvB, skladno z Uredbo (ES) št. 1907/2006, Priloga XIII

: Ta mešanica ne vsebuje nobenih snovi, ocenjenih kot PBT ali vPvB.

Jotun Peroxide 1

ODDELEK 2: Določitev nevarnosti

Ostale nevarnosti, ki nimajo za posledico razvrstitve : Ni znano.

ODDELEK 3: Sestava/podatki o sestavinah

3.2 Zmesi : Mešanica

Ime ali trgovsko ime izdelka/snovi	Identifikatorji	%	Razvrstitev	Specifična konc. meje, M-faktorji in ATE	Tip
2-Butanone, peroxide	REACH #: 01-2119514691-43 ES: 215-661-2 CAS: 1338-23-4	≥25 - ≤50	Org. Perox. D, H242 Acute Tox. 4, H302 Acute Tox. 4, H332 Skin Corr. 1B, H314 Eye Dam. 1, H318	ATE [peroralno] = 470 mg/kg ATE [vdihavanje (hlapi)] = 11 mg/L	[1]
Butanon	REACH #: 01-2119457290-43 ES: 201-159-0 CAS: 78-93-3 Indeks: 606-002-00-3	≤3	Flam. Liq. 2, H225 Eye Irrit. 2, H319 STOT SE 3, H336 EUH066	-	[1] [2]
Vodikov peroksid v raztopini	REACH #: 01-2119485845-22 ES: 231-765-0 CAS: 7722-84-1	≤3	Ox. Liq. 1, H271 Acute Tox. 4, H302 Acute Tox. 4, H332 Skin Corr. 1A, H314 Eye Dam. 1, H318 Glej Oddelek 16 za celotno besedilo zgoraj navedenih stavkov H.	ATE [peroralno] = 500 mg/kg ATE [vdihavanje (hlapi)] = 11 mg/L	[1]

Proizvod ne vsebuje dodatnih sestavin, ki bi bile, glede na trenutno znane podatke, ki so na voljo dobavitelju in v primernih koncentracijah, razvrščene kot zdravju ali okolju nevarne, PBT ali vPvB ali snovi, ki vzbujajo enakovredno zaskrbljenost, ali imajo določene zavezujoče mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost in ki bi jih bilo potrebno navajati v tem oddelku.

Tip

[1] Snov razvrščena kot nevarna za zdravje ali okolje

[2] Snov za katero obstajajo mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost

Mejne vrednosti izpostavitve, če so na voljo, so navedene v točki 8.

ODDELEK 4: Ukrepi za prvo pomoč**4.1 Opis ukrepov za prvo pomoč**

- Splošno** : Če ste v dvomih ali če simptomi ne prenehajo, poiskati zdravniško pomoč. Nikoli ničesar dajati v usta nezavestni osebi. Če je ponesrečenec nezavesten, ga namestiti v bočni položaj in poiskati zdravniško pomoč.
- Stik z očmi** : Odstraniti kontaktne leče. Takoj izpirati odprte oči pod tekočo vodo najmanj 15 minut. Takoj poiskati zdravniško pomoč.
- Vdihavanje** : Ponesrečenca umakniti na svež zrak. Ponesrečenec naj bo na toplem in naj počiva. Če ponesrečenec ne diha, če diha neredno, ali če je prišlo do ustavitve dihanja, naj mu usposobljena oseba daje umetno dihanje ali kisik.
- Stik s kožo** : Odstraniti onesnažena oblačila in obutev. Kožo temeljito umiti z milom in vodo ali uporabiti odobreno čistilo za kožo. NE uporabiti topil ali razredčil. Oprati oblačila pred ponovno uporabo.
- Zaužitje** : V primeru zaužitja takoj poiskati zdravniško pomoč in pokazati embalažo ali etiketo. Ponesrečenec naj bo na toplem in naj počiva. NE izzvati bruhanja.

Jotun Peroxide 1

ODDELEK 4: Ukrepi za prvo pomoč

Zaščita osebja za prvo pomoč : Do ukrepanja ne bo prišlo, če je tvegano ali brez predhodnega ustreznega šolanja. Če se sumi, da so hlapi še vedno prisotni, mora reševalec nositi primerno masko ali samostojni dihalni aparat. Dajanje umetnega dihanja ponesrečenemu je lahko nevarno. Pred preoblačenjem temeljito oprati onesnažena oblačila z vodo ali nositi zaščitne rokavice.

4.2 Najpomembnejši simptomi in učinki, akutni in zapozneli

O sami zmesi ni dostopnih podatkov. Mešanica je bila ovrednotena z običajno metodo v skladu z Uredbo CLP (ES) št. 1272/2008 ter je razvrščena kot mešanica s toksikološkimi lastnostmi. Glej Poglavlji 2 in 3 za podrobnosti.

Izpostavljanje hlapom topila v koncentracijah, ki presegajo navedeno mejno vrednost, lahko škoduje zdravju; posledice so lahko draženje sluznic in dihal ter učinki na ledvica, jetra in centralni živčni sistem. Simptomi so glavobol, omotica, slabost, mišična šibkost, zaspanost in v izjemnih primerih nezavest.

Topila lahko povzročijo nekatere zgoraj navedene učinke s prehajanjem skozi kožo. Pri ponavljajoči se ali dolgotrajni izpostavljenosti zmesi lahko v koži pride do izgube naravnih maščob in do izsušitve, kar lahko povzroči nealergični kontaktni dermatitis in absorpcijo skozi kožo.

Če pride v oči, lahko povzroči draženje in netrajne poškodbe.

Znaki/simptomi prekomerne izpostavljenosti

- Stik z očmi** : Škodljivi simptomi lahko vključujejo naslednje:
bolečina
solzenje
pordelost
- Vdihavanje** : Ni specifičnih podatkov.
- Stik s kožo** : Škodljivi simptomi lahko vključujejo naslednje:
bolečina ali draženje
pordelost
lahko se pojavijo mehurji ali mozoljavost
- Zaužitje** : Škodljivi simptomi lahko vključujejo naslednje:
bolečine v želodcu

4.3 Navedba kakršne koli takojšnje medicinske oskrbe in posebnega zdravljenja

- Opombe za zdravnika** : Zdraviti simptomatično. Pri zaužitju ali vdihavanju večjih količin, takoj poklicati specialista za ravnanje v primeru zastrupitev.
- Specifične obdelave** : Ni specifičnega zdravljenja.

Glej toksikološke podatke (Točka 11)

ODDELEK 5: Protipožarni ukrepi**5.1 Sredstva za gašenje**

- Ustrezna sredstva za gašenje** : Priporočljivo: alkoholno odporna pena, CO₂, praški, vodna prha.
- Neustrezna sredstva za gašenje** : Ne uporabiti vodnega curka.

5.2 Posebne nevarnosti v zvezi s snovjo ali zmesjo

- Nevarnosti snovi ali zmesi** : Pri požaru nastaja gost črn dim. POZOR: Lahko se ponovno vname po pogasitvi požara. Snov podpira gorenje. Ne vdihavati plinov, ki nastanejo ob požaru in/ali eksploziji. Izpostavljenost produktom razkroja lahko ogrozi zdravje.
- Nevarni produkti izgorevanja** : Razkrojni produkti lahko vsebujejo naslednje snovi: ogljikov monoksid, ogljikov dioksid, kadiiti, oksidi dušika.

5.3 Nasvet za gasilce

Jotun Peroxide 1

ODDELEK 5: Protipožarni ukrepi

- Posebno zaščitno delovanje za gasilce** : Z vodo hladite zaprte posode, ki so izpostavljene ognju. Ne dovoliti, da odtok od požara pride v kanalizacijo ali vodotoke.
- Navedba posebne varovalne opreme za gasilce z navedbo standarda, če ta obstaja** : Morda bo potrebna primerna dihalna oprema.

ODDELEK 6: Ukrepi ob nenamernih izpustih**6.1 Osebnostni ukrepi, zaščitna oprema in postopki v sili**

- Za neizučeno osebje** : Odstraniti vire vžiga in prezračiti območje. Preprečiti vdihavanje hlapov ali meglic. Glej zaščitne ukrepe navedene v točkah 7 in 8.
- Za reševalce** : Če so pri rokovanju z razlitjem zahtevana specialna oblačila, upoštevati podatke o primernih in neprimernih materialih v Oddelku 8. Glej tudi informacije pod "Za neizučeno osebje".

- 6.2 Okoljevarstveni ukrepi** : Preprečiti iztekanje v odtok ali vodotoke. Če proizvod onesnaži jezera, reke ali kanalizacijo, obvestiti pristojne organe v skladu z veljavnimi predpisi.

- 6.3 Metode in materiali za zadrževanje in čiščenje** : Zadržati in zbrati razlit material z nevetljivimi absorpcijskimi materiali, npr. peskom, prstjo, vermikulitom, diatomejsko zemljo, in namestiti v posodo za odstranjevanje v skladu s predpisi (glej Točko 13). Odpadkov se NE sme skladiščiti v tesno zaprtih posodah. Če se da, čistiti z detergentom. Izogibati se uporabi topil.

- 6.4 Sklicevanje na druge oddelke** : Glej Oddelek 1 za podatke o kontaktu za nujne primere.
Glej Oddelek 8 za podatke o ustrezni zaščitni opremi.
Glej Oddelek 13 za podatke o dodatni obdelavi odpadkov.

ODDELEK 7: Ravnanje in skladiščenje

Informacije v tem oddelku vsebujejo splošne nasvete in napotke. Glede specifične uporabe je za podatke, ki so na voljo v scenariju(ih) izpostavljenosti, potrebno pregledati seznam opredeljenih uporab v Oddelku 1.

7.1 Varnostni ukrepi za varno ravnanje

Preprečiti nastanek vnetljivih ali eksplozivnih koncentracij hlapov v zraku ter preprečiti izpostavljanje koncentracijam višjim od mejnih vrednosti.

Poleg tega naj se proizvod uporablja samo v prostorih kjer ni nezavarovanih luči in drugih virov vžiga. Električna oprema naj bo zaščitena glede na ustrezen standard.

Zmes se lahko elektrostatsko naelektri: pri pretakanju iz ene posode v drugo vedno uporabljati ozemljene vode.

Upravljalca naj nosi antistatično obutev in oblačila; tla naj bodo prevodna.

Hraniti ločeno od virov toplote, iskrenja ali plamena. Iskreča orodja se ne smejo uporabiti.

Preprečiti stik s kožo in očmi. Preprečiti vdihavanje prahu, delcev, prša ali meglice, ki nastaja pri uporabi te zmesi.

Preprečiti vdihovanje prahu, ki nastaja pri brušenju.

V prostorih, kjer se s proizvodom rokuje, se ga shranjuje ali predeluje, je prepovedano jesti, piti in kaditi.

Uporabiti primerna osebna zaščitna sredstva (glej točko 8)

Za praznjenje ne uporabljati nadtlaka. Vedno hraniti v posodah.

Vedno hraniti v embalaži, ki so iz enakega materiala kot originalni tovorek.

Skladno z zakoni o varnosti in zdravju pri delu.

Preprečiti iztekanje v odtok ali vodotoke.

Izogibati se skladiščenju v tesno zaprtih posodah. Onemogočiti, da se posuši. Preprečite udarec in trenje.

Eksplozivno v suhem stanju.

Informacija o požarni in eksplozijski zaščiti

Hlapi so težji od zraka in se lahko širijo po tleh. Hlapi lahko z zrakom tvorijo eksplozivne mešanice. Uporabiti eksplozijsko varno električno opremo (za prezračevanje in razsvetljavo).

Ko mora upravljalec, med pršenjem ali ne, delati znotraj kabine za pršenje, je malo verjetno, da bo ventilacija zadostovala, za kontrolo delcev in hlapov topila, v vseh primerih. V takih pogojih morajo, med postopkom razprševanja, nositi dihalno opremo na stisnjen zrak, dokler koncentracija delcev in hlapov topila ne pade pod dovoljeno mejo izpostavitve.

Jotun Peroxide 1

ODDELEK 7: Ravnanje in skladiščenje**7.2 Pogoji za varno skladiščenje, vključno z nezdružljivostjo**

Hraniti v skladu z lokalnimi predpisi.

Opombe glede skupnega skladiščenja

Zaščititi pred reducenti, spojinami težkih kovin ter alkalnimi in kislimi snovmi.

Dodatne informacije o pogojih skladiščenja

Upoštevaj opozorila na etiki. Ne skladiščiti pri temperaturi višji od: 25°C (77°F). Hraniti na suhem, hladnem in dobro prezračevanem mestu. Varovati pred toploto in neposredno sončno svetlobo.

Hraniti v tesno zaprti posodi.

Hraniti ločeno od virov vžiga. Kajenje prepovedano. Preprečiti neavtoriziran dostop. Odprto embalažo previdno zatesniti in držati v pokončnem položaju, da se prepreči iztekanje. Hraniti samo v izvorni posodi.

Direktiva Seveso - Mejna vrednost za poročanje**Kriteriji za nevarnost**

Kategorija	Mejna vrednost za prijavo in MAPP	Mejna vrednost za varnostno poročilo
P6b	50 tonne	200 tonne

Za podrobnejše informacije glej tehnične podatke / vsebino.

7.3 Posebne končne uporabe**Priporočila** : Ni na voljo.**Rešitve, specifične za industrijsko panogo** : Ni na voljo.**ODDELEK 8: Nadzor izpostavljenosti/osebna zaščita**

Informacije v tem oddelku vsebujejo splošne nasvete in napotke. Informacije so na voljo na podlagi tipičnih predvidenih uporab izdelka. Dodatni ukrepi so lahko potrebni za ravnanje z velikimi količinami ali za druge uporabe, ki bi lahko bistveno zvišale izpostavljenost delavca ali sproščanje v okolje.

8.1 Parametri nadzora**Maksimalna dopustna koncentracija v delovnem okolju (MDK)**

Ime ali trgovsko ime izdelka/snovi	Mejne vrednosti izpostavljenosti
Butanon	Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu (Slovenija, 5/2021). Prehaja skozi kožo. MV: 600 mg/m ³ 8 ure. MV: 200 ppm 8 ure. KTV: 900 mg/m ³ , 4 krat na izmeno, 15 minut. KTV: 300 ppm, 4 krat na izmeno, 15 minut.

Priporočen monitoring : Navesti je potrebno ustrezne standarde za nadzor, na primer: Evropski standard EN 689 (Zrak na delovnem mestu - Navodilo za oceno izpostavljenosti pri vdihavanju kemičnih snovi za primerjavo z mejnimi vrednostmi in načrtovanje meritev) Evropski standard EN 14042 (Zrak na delovnem mestu - Vodilo za uporabo postopkov za oceno izpostavljenosti kemičnim in biološkim agensom) Evropski standard EN 482 (Zrak na delovnem mestu - Splošne zahteve za izvajanje meritev kemičnih agensov) Potreben bo tudi sklic na nacionalne smernice glede metod za določevanje nevarnih snovi.

DNELi/DMELI

Ime ali trgovsko ime izdelka/snovi	Tip	Izpostavljenost	Vrednost	Populacija	Posledice
2-Butanone, peroxide	DNEL	Dolgoročno Oralno	0.75 mg/kg bw/dan	Splošna populacija	Sistemske
	DNEL	Dolgoročno Vdihavanje	1.125 mg/m ³	Splošna populacija	Sistemske
	DNEL	Dolgoročno Dermalno	1.5 mg/kg bw/dan	Splošna populacija	Sistemske
	DNEL	Dolgoročno Dermalno	3 mg/kg bw/dan	Delavci	Sistemske

Jotun Peroxide 1

ODDELEK 8: Nadzor izpostavljenosti/osebna zaščita

Butanon	DNEL	Dolgoročno Vdihavanje	5.288 mg/m ³	Delavci	Sistemski	
	DNEL	Kratkoročno Vdihavanje	15.864 mg/m ³	Delavci	Sistemski	
	DNEL	Dolgoročno Dermalno	1161 mg/kg bw/dan	Delavci	Sistemski	
	DNEL	Dolgoročno Vdihavanje	600 mg/m ³	Delavci	Sistemski	
	DNEL	Dolgoročno Dermalno	412 mg/kg bw/dan	Splošna populacija [Potrošniki]	Sistemski	
	DNEL	Dolgoročno Vdihavanje	106 mg/m ³	Splošna populacija [Potrošniki]	Sistemski	
	DNEL	Dolgoročno Oralno	31 mg/kg bw/dan	Splošna populacija [Potrošniki]	Sistemski	
	DNEL	Dolgoročno Oralno	31 mg/kg bw/dan	Splošna populacija	Sistemski	
	DNEL	Dolgoročno Vdihavanje	106 mg/m ³	Splošna populacija	Sistemski	
	DNEL	Dolgoročno Dermalno	412 mg/kg bw/dan	Splošna populacija	Sistemski	
	DNEL	Dolgoročno Vdihavanje	600 mg/m ³	Delavci	Sistemski	
	DNEL	Dolgoročno Dermalno	1161 mg/kg bw/dan	Delavci	Sistemski	
	Vodikov peroksid v raztopini	DNEL	Dolgoročno Vdihavanje	0.21 mg/m ³	Splošna populacija	Lokalno
		DNEL	Dolgoročno Vdihavanje	1.4 mg/m ³	Delavci	Lokalno
DNEL		Kratkoročno Vdihavanje	1.93 mg/m ³	Splošna populacija	Lokalno	
DNEL		Kratkoročno Vdihavanje	3 mg/m ³	Delavci	Lokalno	

PNECI

Ime ali trgovsko ime izdelka/snovi	Podrobnost prostora	Vrednost	Podrobnost metode
Butanon	Sveža voda	55.8 mg/L	-
	Morsko	55.8 mg/L	-
	Čistilna naprava	709 mg/L	-
	Usedlina v sveži vodi	284.74 mg/kg dwt	-
	Usedlina v morski vodi	284.7 mg/kg dwt	-
	Zemlja	22.5 mg/kg dwt	-
	Sekundarna zastrupitev	1000 mg/kg	-

8.2 Nadzor izpostavljenosti**Ustrezen tehnično-tehnološki nadzor**

- : Zagotoviti zadostno prezračevanje. Kjer je smiselno, zagotoviti lokalno odzračevanje ali dobro splošno prezračevanje. Če ti ukrepi ne zadostujejo za vzdrževanje koncentracij delcev in hlapov topil pod mejami OEL, je obvezna uporaba primerne dihalne opreme. Uporabite eksplozijsko varno ventilacijsko opremo.

Osebnih varnostnih ukrepov**Higienski ukrepi**

- : Po ravnanju s snovjo in pred jedjo, kajenjem, uporabo stranišča in ob koncu dneva si temeljito umiti dlani, podlakti in obraz. Primerno tehniko je potrebno uporabiti za odstranitev potencialno onesnaženih oblačil. Oprati onesnažena oblačila pred ponovno uporabo. Zagotoviti primerno bližino priprave za izpiranje oči in prhe za nujne primere.

ODDELEK 8: Nadzor izpostavljenosti/osebna zaščita

Zaščito za oči/obraz : Kadar ocena tveganja pokaže, da se je potrebno izogniti brizganju tekočin, meglicam, plinom ali prahu, je potrebno uporabiti zaščitna očala, ki so v skladu z odobrenim standardom. Če lahko pride do stika, je potrebno nositi naslednjo zaščito, v kolikor ocena ne zahteva povečane stopnje zaščite: kemijsko odporna zaščitna očala proti brizganju in/ali ščit za obraz. Če obstaja nevarnost za vdihavanje, se lahko namesto tega zahteva dihalni aparat z zaščito celotnega obraza.

Zaščito kože**Zaščito rok**

Material ali kombinacija materialov za rokavice, ki bi za vse uporabnike in za vse kombinacije kemikalij zagotovila neomejeno odpornost, ne obstaja.

Prebojni čas mora biti večji, kot je rok za uporabo izdelka.

Potrebno je upoštevati navodila in informacije izdelovalca rokavic glede uporabe, skladiščenja, vzdrževanja in zamenjave.

Rokavice je potrebno redno menjavati in takoj, ko so poškodovane.

Zagotoviti, da so rokavice vedno brez napak ter da se jih pravilno hrani in uporablja.

Fizične / kemijske poškodbe in slabo vzdrževanje lahko zmanjšajo uporabnost ali učinkovitost rokavic.

Zaščitne kreme lahko zaščitijo izpostavljene predele kože, vendar se ne smejo uporabiti po izpostavitvi.

Rokavice

Nositi primerne rokavice, preskušene po ISO 374-1:2016.

Priporočljivo, rokavice(čas za odstranitev ovire) > 8 ur: nitrilna guma (> 0.4 mm), butilna guma (> 0.4 mm), Viton® (> 0.7 mm), 4H/Silver Shield® (> 0.07 mm)

Se sme uporabljati, rokavice(čas za odstranitev ovire) 4 - 8 ur: PVC (> 0.5 mm), neopren (> 0.35 mm)

Ni priporočljivo, rokavice(čas za odstranitev ovire) < 1 ura: polivinil alkohol (PVA) (> 0.3 mm)

Za pravilno izbiro zaščitnih rokavic s poudarkom na odpornosti na kemikalije in na čas penetracije se posvetujte z dobaviteljem rokavic za kemijsko zaščito.

Uporabnik mora zagotoviti, da je končna odločitev glede vrste rokavic, ki se uporabljajo pri delu s proizvodom, najustreznejša in da upošteva posebne pogoje uporabe, ki so navedeni v uporabnikovi oceni tveganja.

Zaščita telesa : Osebe naj nosi antistatična oblačila iz naravnih vlaken ali sintetičnih vlaken odpornih na visoko temperaturo. Oprati oblačila pred ponovno uporabo.

Ostala zaščita za kožo : Primerno obutev in morebitne dodatne ukrepe za zaščito kože je potrebno izbrati na podlagi dela, ki se ga opravlja in z njim povezanih tveganj, odobriti pa jih mora strokovnjak, preden se začne proizvod uporabljati.

Zaščito dihal : Če so delavci izpostavljeni koncentracijam nad mejno vrednostjo izpostavljenosti, morajo uporabljati respirator v skladu z EN 140. Pri pršenju tega izdelka po EN 14387 uporabite respiratorno masko s filtrom iz oglja in prahom. (kot kombinacija filtrov A2-P2) V zaprtih prostorih uporabljajte stisnjen zrak ali pa dihalno opremo za svež zrak. Pri nanašanju s čopičem ali valjčkom uporabljati masko z ogljenimi filtri za topila.

Nadzor izpostavljenosti okolja : Preprečiti iztekanje v odtok ali vodotoke.

ODDELEK 9: Fizikalne in kemijske lastnosti

Pogoji merjenja vseh lastnosti so pri standardni temperaturi in tlaku, če ni navedeno drugače.

9.1 Podatki o osnovnih fizikalnih in kemijskih lastnostih**Videz**

Fizikalno stanje : Tekočina.

Barva : Bistro.

Vonj : Značilno.

Mejne vrednosti vonja : Ni primerno.

Tališče/ledišče : Ni primerno.

Začetno vrelišče in območje vrelišča : Najnižja znana vrednost: 79.59°C (175.3°F) (Butanon). Uteženo povprečje: 264.2°C (507.6°F)

Vnetljivost : Ni primerno.

Jotun Peroxide 1

ODDELEK 9: Fizikalne in kemijske lastnosti

Spodnja in zgornja meja eksplozivnosti	: 0.9 - 11.5%
Plamenišče	: Zaprto posodo: 75°C
Temperatura samovžiga	: Najnižja znana vrednost: 404°C (759.2°F) (Butanon).
Temperatura razpadanja	: Ni na voljo.
pH	: Ni primerno.
Viskoznost	: Kinematično (40°C): >20.5 mm ² /s
Topnost v vodi	: hladna voda Netopno vroča voda Netopno
Porazdelitveni koeficient: n-oktanol/voda	: Ni na voljo.
Parni tlak	: Najvišja znana vrednost: 10.5 kPa (78.8 mmHg) (pri 20°C) (Butanon). Uteženo povprečje: 0.37 kPa (2.78 mmHg) (pri 20°C)
Hitrost izparevanja	: Najvišja znana vrednost: 7.12 (Butanon) Uteženo povprečje: 0.34v primerjavi z butil acetat
Gostota	: 1.16 g/cm ³
Parna gostota	: Najvišja znana vrednost: 6.69 (Zrak = 1) (dimethyl phthalate). Uteženo povprečje: 6.28 (Zrak = 1)
Eksplozivne lastnosti	: Ni na voljo.
Oksidativne lastnosti	: Ni na voljo.
<u>Značilnosti delcev</u>	
Srednja velikost delcev	: Ni primerno.

9.2 Drugi podatki

Ni dodatnih podatkov.

ODDELEK 10: Obstojnost in reaktivnost

10.1 Reaktivnost	: Konkretnih podatkov o preskusih v zvezi z reaktivnostjo tega izdelka ali njegovih sestavin ni na razpolago.
10.2 Kemijska stabilnost	: Do nevarnih reakcij ali nestabilnosti lahko pride pri določenih pogojih skladiščenja in uporabe.
10.3 Možnost poteka nevarnih reakcij	: Pri normalnih pogojih skladiščenja in uporabe do nevarnih reakcij ne bo prihajalo.
10.4 Pogoji, ki se jim je treba izogniti	: Ob izpostavitvi visokim temperaturam lahko nastajajo nevarni razkrojni produkti. SADT (Samopospeševalna temperatura razpada) je najnižja temperatura pri kateri lahko snov v tovoru samopospešeno razpade. Do nevarnega samopospešenega razpada in, pod določenimi pogoji, eksplozije ali požara lahko pride zaradi termičnega razpada pri ali nad SADT. Stik z nekompatibilnimi snovmi lahko povzroči razpad pri ali pod SADT. Preprečite udarec in trenje.
10.5 Nezdružljivi materiali	: Zaščititi pred rjo, železom in bakrom. Stik z nekompatibilnimi snovmi kot so alkalije, spojine težkih kovin in reducenti vodi do tveganega razpada. Ne mešati s peroksidnimi pospeševalci.
10.6 Nevarni produkti razgradnje	: Razkrojni produkti lahko vsebujejo naslednje snovi: ogljikov monoksid, ogljikov dioksid, kadi, oksidi dušika.

Jotun Peroxide 1

ODDELEK 11: Toksikološki podatki**11.1 Podatki o razredih nevarnosti, kakor so opredeljeni v Uredbi (ES) št. 1272/2008**

O sami zmesi ni dostopnih podatkov. Mešanica je bila ovrednotena z običajno metodo v skladu z Uredbo CLP (ES) št. 1272/2008 ter je razvrščena kot mešanica s toksikološkimi lastnostmi. Glej Poglavji 2 in 3 za podrobnosti.

Izpostavljanje hlapom topila v koncentracijah, ki presegajo navedeno mejno vrednost, lahko škoduje zdravju; posledice so lahko draženje sluznic in dihal ter učinki na ledvica, jetra in centralni živčni sistem. Simptomi so glavobol, omotica, slabost, mišična šibkost, zaspanost in v izjemnih primerih nezavest.

Topila lahko povzročijo nekatere zgoraj navedene učinke s prehajanjem skozi kožo. Pri ponavljajoči se ali dolgotrajni izpostavljenosti zmesi lahko v koži pride do izgube naravnih maščob in do izsušitve, kar lahko povzroči nealergični kontaktni dermatitis in absorpcijo skozi kožo.

Če pride v oči, lahko povzroči draženje in netrajne poškodbe.

Akutna strupenost

Ime ali trgovsko ime izdelka/snovi	Rezultat	Vrste	Odmerek	Izpostavljenost
2-Butanone, peroxide Butanon	LD50 Oralno LD50 Dermalno	Podgana Kunec	470 mg/kg 6480 mg/kg	- -

Ocene akutne strupenosti

Ime ali trgovsko ime izdelka/snovi	Oralno (mg/kg)	Dermalno (mg/kg)	Vdihavanje (plini) (ppm)	Vdihavanje (pare) (mg/L)	Vdihavanje (prah in meglica) (mg/L)
Jotun Peroxide 1	1264.9	N/A	N/A	11	N/A
2-Butanone, peroxide	470	N/A	N/A	11	N/A
Butanon	2737	6480	N/A	N/A	N/A
Vodikov peroksid v raztopini	500	N/A	N/A	11	N/A

Dražilnost/Jedkost

Ime ali trgovsko ime izdelka/snovi	Rezultat	Vrste	Rezultat	Izpostavljenost	Opazovanje
Butanon	Oči - Blago dražilno	Sesalec – vrsta ni navedena Kunec	-	-	-
	Koža - Blago dražilno		-	24 ure 14 milligrams	-
	Koža - Srednje dražilno	Kunec	-	24 ure 500 milligrams	-
Vodikov peroksid v raztopini	Oči - Zelo dražilno	Kunec	-	1 milligrams	-

Senzibilizacija

Na osnovi dostopnih podatkov pogoji za razvrstitev niso izpolnjeni.

Mutagenost

Ni znanih pomembnih učinkov ali kritičnih nevarnosti.

Rakotvornost

Ni znanih pomembnih učinkov ali kritičnih nevarnosti.

Strupenost za razmnoževanje

Učinek na razvoj : Ni znanih pomembnih učinkov ali kritičnih nevarnosti.

Učinki na plodnost : Ni znanih pomembnih učinkov ali kritičnih nevarnosti.

Teratogenost

Ni znanih pomembnih učinkov ali kritičnih nevarnosti.

STOT – enkratna izpostavljenost

Jotun Peroxide 1

ODDELEK 11: Toksikološki podatki

Ime ali trgovsko ime izdelka/snovi	Kategorija	Način izpostavljenosti	Ciljni organi
Butanon	Kategorija 3	-	Narkotični učinki

STOT – ponavljajoča se izpostavljenost

Na osnovi dostopnih podatkov pogoji za razvrstitev niso izpolnjeni.

Nevarnost pri vdihavanju

Na osnovi dostopnih podatkov pogoji za razvrstitev niso izpolnjeni.

11.2 Podatki o drugih nevarnostih**11.2.1 Lastnosti endokrinih motilcev**

Ni na voljo.

11.2.2 Drugi podatki

Ni na voljo.

ODDELEK 12: Ekološki podatki**12.1 Strupenost**

O sami zmesi ni dostopnih podatkov.
Preprečiti iztekanje v odtok ali vodotoke.

Mešanica je bila ovrednotena z metodo seštevanja v skladu z Uredbo CLP (ES) št. 1272/2008 ter ni razvrščena kot okolju škodljiva.

Ime ali trgovsko ime izdelka/snovi	Rezultat	Vrste	Izpostavljenost
Butanon	Akutni EC50 500000 µg/l Morska voda	Alge - Skeletonema costatum	96 ure
Vodikov peroksid v raztopini	Akutni LC50 530 mg/L Sveža voda	Ribe - Lepomis macrochirus	96 ure
	Akutni EC50 1.2 mg/L Morska voda	Alge - Dunaliella tertiolecta - Faza eksponentne rasti	72 ure
	Akutni EC50 5.38 mg/L Sveža voda	Alge - Pseudokirchneriella subcapitata	96 ure
	Akutni EC50 2320 µg/l Sveža voda	Daphnia - Daphnia magna - Neonatalen	48 ure
	Akutni LC50 30 mg/L Sveža voda Kronični NOEC 989.7 ppm Sveža voda	Ribe - Siluriformes - Mladice Ribe - Oncorhynchus tshawytscha - Jajčece	96 ure 43 dni

Zaključek/Povzetek : Ni znanih pomembnih učinkov ali kritičnih nevarnosti.

12.2 Obstočnost in razgradljivost

Zaključek/Povzetek : Ni na voljo.

12.3 Zmožnost kopičenja v organizmih

Ime ali trgovsko ime izdelka/snovi	LogP _{ow}	BCF	Potencialno
2-Butanone, peroxide	<0.3	-	nizko
Butanon	0.3	-	nizko
Vodikov peroksid v raztopini	-1.36	-	nizko

12.4 Mobilnost v tleh

Porazdelitveni koeficient prst/voda (K_{oc}) : Ni na voljo.

Mobilnost : Ni na voljo.

Jotun Peroxide 1

ODDELEK 12: Ekološki podatki**12.5 Rezultati ocene PBT in vPvB**

Ta mešanica ne vsebuje nobenih snovi, ocenjenih kot PBT ali vPvB.

12.6 Lastnosti endokrinih motilcev

Ni na voljo.

12.7 Drugi škodljivi učinki

Ni znanih pomembnih učinkov ali kritičnih nevarnosti.

ODDELEK 13: Odstranjevanje

Informacije v tem oddelku vsebujejo splošne nasvete in napotke. Glede specifične uporabe je za podatke, ki so na voljo v scenariju(ih) izpostavljenosti, potrebno pregledati seznam opredeljenih uporab v Oddelku 1.

13.1 Metode ravnanja z odpadki**Proizvod**

Metode odstranjevanja : Kjerkoli je možno, se je potrebno izogniti nastajanju odpadkov, oziroma jih zmanjšati na najmanjšo možno raven. Odstranjevanje tega proizvoda, raztopin in kakršnih koli stranskih proizvodov mora vedno potekati v skladu z zahtevami predpisov o zaščiti okolja in odstranjevanju odpadkov oz. katerih koli drugih predpisov. Preostanke in proizvode, ki se jih ne da reciklirati, odstrani pooblaščen podjetje za odstranjevanje odpadkov. Neobdelani odpadki se ne sme odlagati v odtok, razen če so popolnoma skladni z zahtevami vseh pristojnih uradov.

Nevaren odpadek : Da.

Odstranjevanje : Preprečiti iztekanje v odtoke ali vodotoke.
Odstraniti skladno z državno in lokalno zakonodajo/predpisi.
Če je proizvod pomešan z drugimi odpadki, je možno, da je prvotna koda za odpadke neprimerna in je potrebno določiti ustrezno kodo.
Za dodatno informacijo se obrnite na lokalne, za odpadke pristojne organe.

Evropski katalog odpadkov (EWC)

Če proizvod odstranimo kot odpadek, se po Evropskem katalogu odpadkov razvrsti kot:

Šifra odpadka	Oznaka odpadka
08 01 11*	Odpadne barve in laki, ki vsebujejo organska topila ali druge nevarne snovi

Pakiranje

Metode odstranjevanja : Kjerkoli je možno, se je potrebno izogniti nastajanju odpadkov, oziroma jih zmanjšati na najmanjšo možno raven. Odpadno embalažo je potrebno reciklirati. Sežig ali odlaganje prideta v poštev samo, če recikliranje ni možno.

Odstranjevanje : Na osnovi podatkov v tem varnostnem listu je potrebno od organa, pristojnega za odpadke, pridobiti navodila glede razvrstitve za prazne vsebnike. Izpraznjene vsebnike je potrebno ali odstraniti ali obnoviti. Odstraniti posode, ki jih kontaminira izdelka v skladu z lokalnimi ali nacionalnimi predpisi.

Vrsta embalaže	Evropski katalog odpadkov (EWC)
CEPE Guidelines	15 01 10* Embalaža, ki vsebuje ostanke nevarnih snovi ali je onesnažena z nevarnimi snovmi

Posebni previdnostni ukrepi : Vsebina in embalaža morata biti varno odstranjeni. Z izpraznjeno posodo, ki ni bila očiščena ali splaknjena, je potrebno previdno ravnati. Prazne posode ali podloge lahko zadržijo ostanke proizvoda. Preprečiti, da bi se razlit oz. razsut tovor razširil; preprečiti stik s tlemi, vodotoki, cestno kanalizacijo in odplakami.

Jotun Peroxide 1

ODDELEK 14: Podatki o prevozu

	ADR/RID	ADN	IMDG	IATA
14.1 Številka ZN in številka ID	UN3105	UN3105	UN3105	UN3105
14.2 Pravilno odpremno ime ZN	Organic peroxide type D, liquid (2-Butanone, peroxide)	Organic peroxide type D, liquid (2-Butanone, peroxide)	Organic peroxide type D, liquid (2-Butanone, peroxide)	Organic peroxide type D, liquid (2-Butanone, peroxide)
14.3 Razredi nevarnosti prevoza	5.2 	5.2 	5.2 	5.2
14.4 Skupina embalaže	-	-	-	-
14.5 Nevarnosti za okolje	Ne.	Ne.	Ne.	Ne.

Dodatne informacije

ADR/RID : **Identifikacijska številka nevarnosti** 539
Kod omejitve za predore (D)

IMDG : **Seznam za nujne primere** F-J, S-R

14.6 Posebni previdnostni ukrepi za uporabnika : **Prevoz znotraj zemljišča uporabnika:** vedno prevažajte v zaprtih, pokonci stoječih, zavarovanih posodah. Zagotovite, da bodo osebe, ki proizvod prevažajo, vedele, kaj storiti v primeru nesreče ali razlitja.

14.7 Pomorski prevoz v razsutem stanju v skladu z instrumenti IMO : Ni na voljo.

ODDELEK 15: Zakonsko predpisani podatki**15.1 Predpisi/zakonodaja o zdravju, varnosti in okolju, specifični za snov ali zmes**

[Uredba \(ES\) št. 1907/2006 \(REACH\)](#)

[Priloga XIV - Seznam snovi, ki so predmet avtorizacije](#)

[Priloga XIV](#)

Nobene od sestavin ni na seznamu.

[Snovi, ki vzbujajo zelo veliko zaskrbljenost](#)

Nobene od sestavin ni na seznamu.

Priloga XVII - Omejitve proizvodnje, dajanja v promet in uporabe nekaterih nevarnih snovi, pripravkov in izdelkov : Ni primerno.

[Drugi predpisi EU](#)

VOC : Za ta izdelek veljajo določbe Direktive 2004/42/ES o HOS. Za nadaljnje informacije si poglejte nalepko in tehnični list izdelka.

HOS v pripravku proizvoda, pripravljenega za uporabo : Ni na voljo.

Jotun Peroxide 1

ODDELEK 15: Zakonsko predpisani podatki

Industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja) - zrak : Ni v seznamu

Industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja) - voda : Ni v seznamu

[Snovi, ki tanjšajo ozonski plašč \(1005/2009/EU\)](#)

Ni v seznamu.

[Uredba o soglasju po predhodnem obveščanju \(PIC\) \(649/2012/EU\)](#)

Ni v seznamu.

[obstojevnih organskih onesnaževalih](#)

Ni v seznamu.

[Direktiva Seveso](#)

Izdelek lahko pomembno vpliva na določitev, ali je obrat skladen z direktivo Seveso o obvladovanju nevarnosti velikih nesreč.

[Državni predpisi](#)

Industrijska uporaba : Podatki, ki se nahajajo v varnostnem listu, ne predstavljajo uporabnikove ocene tveganja na delovnem mestu, kot je zahtevana glede na zakonodajo s področja varnosti in zdravja pri delu. Pri delu s proizvodom veljajo določbe državnih predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu.

[Mednarodni predpisi](#)

[Seznam konvencije o kemičnem orožju Kemične snovi skupine I, II in III](#)

Ni v seznamu.

[Montrealski protokol](#)

Ni v seznamu.

[Stokholmska konvencija o obstojnih organskih onesnaževalih](#)

Ni v seznamu.

[Rotterdamska konvencija o postopku soglasja po predhodnem obveščanju \(PIC\)](#)

Ni v seznamu.

[Aarhuški protokol o obstojnih organskih onesnaževalih Konvencije UNECE \(Aarhus\) in protokol o težkih kovinah](#)

Ni v seznamu.

15.2 Ocena kemijske varnosti : Ni primerno.

ODDELEK 16: Drugi podatki

✔ Prikazuje informacijo, ki se je spremenila od prejšnje izdaje.

Okrajšave in akronimi : ATE = ocena akutne strupenosti
CLP = Uredba (ES) št. 1272/2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi
DMEL = Izpeljana raven z minimalnim učinkom
DNEL = Izpeljana raven brez učinka
EUH = CLP - specifičen stavek nevarnosti
N/A = Ni na voljo
PBT = Obstojevn, bioakumulativen in strupen
PNEC = predvidena koncentracija brez učinka
RRN = Registracijska številka REACH
SGG = skupina izločevanja

Jotun Peroxide 1

ODDELEK 16: Drugi podatki

vPvB = zelo obstojen in zelo bioakumulativen

Postopek, po katerem se je določila razvrstitev po uredbi (ES) št. 1272/2008 [CLP/GHS]

Razvrstitev	Utemeljitev
Org. Perox. D, H242 Acute Tox. 4, H302 Acute Tox. 4, H332 Skin Corr. 1B, H314 Eye Dam. 1, H318	Strokovna presoja Računska metoda Na osnovi testnih podatkov Računska metoda Računska metoda

Celotno besedilo okrajšanih stavkov H

H225	Lahko vnetljiva tekočina in hlapi.
H242	Segrevanje lahko povzroči požar.
H271	Lahko povzroči požar ali eksplozijo; močna oksidativna snov.
H302	Zdravju škodljivo pri zaužitju.
H314	Povzroča hude opekline kože in poškodbe oči.
H318	Povzroča hude poškodbe oči.
H319	Povzroča hudo draženje oči.
H332	Zdravju škodljivo pri vdihavanju.
H336	Lahko povzroči zaspanost ali omotico.
EUH066	Ponavljajoča izpostavljenost lahko povzroči nastanek suhe ali razpokane kože.

Celotno besedilo razvrstitev [CLP/GHS]

Acute Tox. 4	AKUTNA STRUPENOST - Kategorija 4
Eye Dam. 1	HUDA POŠKODBA OČI/DRAŽENJE OČI - Kategorija 1
Eye Irrit. 2	HUDA POŠKODBA OČI/DRAŽENJE OČI - Kategorija 2
Flam. Liq. 2	VNETLJIVE TEKOČINE - Kategorija 2
Org. Perox. D	ORGANSKI PEROKSIDI - Vrsta D
Ox. Liq. 1	OKSIDATIVNE TEKOČINE - Kategorija 1
Skin Corr. 1A	JEDKOST ZA KOŽO/DRAŽENJE KOŽE - Kategorija 1A
Skin Corr. 1B	JEDKOST ZA KOŽO/DRAŽENJE KOŽE - Kategorija 1B
STOT SE 3	SPECIFIČNA STRUPENOST ZA CILJNE ORGANE - ENKRATNA IZPOSTAVLJENOST - Kategorija 3

Datum tiskanja : 27.03.2023**Datum izdaje/ Datum** : 27.03.2023**revidirane izdaje****Datum prejšnje izdaje** : Ni prejšnje validacije**Verzija** : 1**Obvestilo bralcu**

Informacije v tem dokumentu se daje najboljši vednosti JOTUN, ki temelji na laboratorijskem testiranju in praktičnih izkušnjah. Izdelki JOTUN, se upoštevani kot polizdelki in kot taki se pogosto uporabljajo izven nadzora JOTUN. Jotun ne more zagotoviti ničesar, kot kakovost samega izdelka. Se lahko izvajajo manjše različice izdelka v skladu z lokalnimi predpisi. Jotun si pridržuje pravico do spremembe posredovanih podatkov brez predhodnega obvestila.